

53/к. 9. 15/97
10.12.1997

ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 10 декември 1997 г.

№ 12187/97
За с. Бадаров
Да се разгледа за
визитна карта

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

10.12.97 (

СТАНОВИЩЕ

от Главния прокурор на Република България
по конституционно дело № 15/1997 година
на Конституционния съд на Република България

По повод искането на група народни представители от 38-мо Народно събрание за съответствието на отделни разпоредби от Рамковата Конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства и тя като цяло на Конституцията на Република България, се запознах с предоставените материали и с оглед предоставената ми възможност с определението на съда от от 23 октомври 1997 година давам следното

СТАНОВИЩЕ:

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

В подписаната вече Рамкова Конвенция за защита на националните малцинства е употребено понятието "национално малцинство". Такова понятие и признание за съществуването на национални малцинства на територията на Република България липсва в Конституцията ни. В чл.6,

ал.2 от същата е употребен изрази "раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия ...". Разпоредбата на чл.11, ал.4 забранява образуването на политически партии на "етническа, расова или верска основа". От друга страна в чл.44 е използван изрази "расова, национална, етническа или религиозна вражда". В чл.54 е дадено определението "етническа принадлежност". В ратифицираните международни договори също се употребява понятието "расови, етнически и религиозни групи /Напр. чл.13 от Международния пакт за икономически, социални и културни права - Д.в.бр.43 от 28.05.1965 г. и др./.

При липса на употреба на понятието "национално малцинство" и неговото определение в Конституцията на РБ, Конституционният съд следва да прецени дали подписаната Конвенция противоречи като цяло на Конституцията.

II. КОНКРЕТНИ БЕЛЕЖКИ

1. С разпоредбата на чл.10, т.1 страните, ратифицирали Рамковата Конвенция се задължават да признаят на всяко лице, принадлежащо към национално малцинство, правото свободно или без намеса да използва езика на неговото малцинство, не само в личния, но и в обществения живот, както устно, така и писмено. Това задължение е намерило конкретизация в редакцията на чл.10, ал.2, който предвижда възможността за използване малцинствения език в различни сфери на обществения живот, включително и с административните органи.

Разпоредбата на чл.10, т.т.1 и 2 от Рамковата Конвенция противоречат на чл.3 от Конституцията, която определя, че официалният език в републиката е българският. А няма никакво съмнение, че дейността на административните органи в България е вид държавна дейност и тя трябва да се осъществява на официалния език. Ако Конституционният съд приеме, че държавната дейност може да се води на небългарски език би следвало да даде тълкуване на понятието "официален език".

3.

Чл.10, т.1 и 2 противоречи и на чл.36, ал.3 от Конституцията, който повелява, че случаите, в които се използва само официалният език, се посочват в закона. Следователно Конституцията ни предвижда случаи, определени само със закон, в които гражданите се ограничават да ползват само българският език, като официален, докато в Рамковата Конвенция, такова ограничение в правото на ползване на езика на националното малцинство е недопустимо. В тази връзка следва да се има предвид и разпоредбата на чл.6, ал.2 от Конституцията, която предвижда равенство на всички граждани пред закона.

2.В чл.11, т.2 от Конвенцията е предвидено задължението за страната ни да признае на всяко лице, принадлежащо към национално малцинство, правото да излага публично на езика на неговото малцинство обозначения, надписи и друга информация от частен характер. В т.3 на чл.11 това задължение обхваща и поставянето на надписи за традиционни местни наименования, имена на улици и други типографски обозначения с обществено предназначение на езика на малцинството.

Разпоредбите на чл.11, т.2 и 3 противоречат на конституционните норми, визирани в чл.чл. 3 и 36, ал.3, тъй като последните предвиждат случаи, определени със закон за задължителното използване на българския език, като официален. Редакцията на чл.11, т.2 и 3 не допуска никакво ограничение при ползването на езика на националното малцинство при поставянето на обозначения, надписи и друга информация от частен или обществен характер.

В тази връзка Конституционният съд следва да даде тълкуване на понятието "информация от частен характер", тъй като същото не е намерило отражение в Конституцията на РБ.

